

Tjänsteskrivelse

Datum

2026-09-17

Vår referens

Sebastian Kjellman
Beredskapssamordnare
sebastian.kjellman@malmo.se

Remiss avseende förslag till Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd om hälso- och sjukvårdens beredskap STK-2026-984

Sammanfattning

Malmö stad har fått möjlighet att lämna synpunkter på Socialstyrelsens förslag till föreskrifter och allmänna råd om hälso- och sjukvårdens beredskap.

Den 1 januari 2026 trädde nya regler om hälso- och sjukvårdens beredskap i kraft. De nya reglerna finns i hälso- och sjukvårdslagen (2017:30), HSL och hälso- och sjukvårdsförordningen (2017:80), HSF, och syftar till att stärka hälso- och sjukvårdens beredskap i händelse av kris eller krig. Socialstyrelsen har fått i uppdrag av regeringen att ta fram föreskrifter i enlighet med den nya lagen.

De föreslagna bestämmelserna syftar i huvudsak till att förtydliga innehållet i vård som är nödvändig för liv och hälsa och att uppmärksamma på vissa särskilt viktiga krav som redan följer av lagstiftningen. Socialstyrelsen bedömer att det inte innebär ytterligare krav på kommuner och regioner.

Stadskontoret tillstyrker Socialstyrelsens förslag till föreskrifter och allmänna råd om hälso- och sjukvårdens beredskap. Stadskontoret bedömer att förslaget innebär relevanta förtydliganden av redan gällande lag och förordning. Föreskrifterna bedöms inte innebära några nya krav eller andra konsekvenser för kommunens verksamheter.

Förslag till beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslås besluta

1. Kommunstyrelsens arbetsutskott godkänner förslag till yttrande och skickar yttrandet till Socialstyrelsen.

Beslutsunderlag

- Missiv och sändlista
- Förslag till föreskrifter och allmänna råd om hälso- och sjukvårdens beredskap
- Konsekvensutredning
- G-Tjänsteskrivelse KSAU 260921 Remiss avseende förslag till Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd om hälso- och sjukvårdens beredskap
- Remissvar grundskolenämnden
- Grundskolenämnden beslut 260826 § 109
- Förslag till yttrande KSAU 260921 Remiss avseende förslag till Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd om hälso- och sjukvårdens beredskap

Beslutsplanering

Kommunstyrelsens arbetsutskott 2026-09-21

Beslutet skickas till

Socialstyrelsen

Grundskolenämnden

Stadskontoret, hållbarhetsavdelningen

Stadskontorets handläggare

Ärendet

Malmö stad har fått möjlighet att lämna synpunkter på Socialstyrelsens förslag till föreskrifter och allmänna råd om hälso- och sjukvårdens beredskap. Den 24 april 2025 gav regeringen Socialstyrelsen i uppdrag att förbereda arbetet med att genomföra förslagen i lagrådsremissen Hälso- och sjukvårdens beredskap. Enligt uppdraget ska Socialstyrelsen förbereda egna föreskrifter eller annan vägledning i den utsträckning det behövs för tillämpningen av de bestämmelser som föreslås, bland annat när det gäller skyldigheten att erbjuda vård under fredstida krissituationer och höjd beredskap. Föreliggande förslag till föreskrifter är ett resultat av det uppdraget.

Föreskrifterna föreslås träda i kraft den 1 januari 2027.

Arbetsmarknads- och socialnämnden, funktionsstödsnämnden, grundskolenämnden, gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden samt hälsa-, vård- och omsorgsnämnden har fått möjlighet att yttra sig. Arbetsmarknads- och socialnämnden, funktionsstödsnämnden, gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden samt hälsa-, vård- och omsorgsnämnden avstår från att yttra sig.

Bakgrund

Den 1 januari 2026 trädde nya regler om hälso- och sjukvårdens beredskap i kraft. De nya reglerna finns i hälso- och sjukvårdslagen (2017:30), HSL och hälso- och

sjukvårdsförordningen (2017:80), HSF, och syftar till att stärka hälso- och sjukvårdens beredskap i händelse av kris eller krig.

De nya reglerna riktar sig till kommuner och regioner i egenskap av sjukvårdshuvudmän och innebär bland annat att kommuner och regioner ska

- erbjuda vård som är nödvändig för liv och hälsa under fredstida krissituationer och höjd beredskap,
- hjälpa varandra vid katastroftillstånd,
- planera för katastroftillstånd och händelser som medför ett stort antal skadade och sjuka,
- lagerhålla sjukvårdsprodukter.

Det har också införts regler för beslut om hjälp och beslut om kvalificerat katastroftillstånd och vad som ska gälla under sådana förhållanden.

Malmö stad har tidigare svarat på remiss från Socialdepartementet - Hälso- och sjukvårdens beredskap - struktur för ökad förmåga (SOU 2022:6), STK-2022-391.

Malmö stad har besvarat remiss gällande Socialstyrelsens delredovisning Lagerhållningsföreskrifter av sjukvårdsprodukter för kommuner och regioner STK-2026-699.

Socialstyrelsen bedömer att ytterligare föreskrifter är nödvändiga för att så långt som möjligt skapa en nationellt samordnad beredskap på hälso- och sjukvårdsområdet.

Förslagen till föreskrifter i korthet

Föreliggande remiss gäller förslag till föreskrifter och allmänna råd om hälso- och sjukvårdens beredskap. Föreskrifterna ska tillämpas av kommuner och regioner som huvudmän för den hälso- och sjukvård som de ansvarar för att erbjuda enligt HSL.

Det inledande kapitlet innehåller en beskrivning av innehåll, tillämpningsområde, definitioner av vissa centrala begrepp samt hänvisningar till tillämpliga planeringsbestämmelser i andra författningar. Bland annat föreslår Socialstyrelsen en hänvisning till den föreslagna lagen om kommuners och regioners grundläggande beredskap (LKRB). LKRB föreslås träda i kraft den 1 januari 2027 och ersätta den idag gällande lagen (2006:544) om kommuners och regioners åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap (LEH). En lagrådsremiss finns, men regeringen har ännu inte presenterat någon proposition.

I HSL regleras det att kommuner och regioner under fredstida krissituationer eller höjd beredskap endast ska vara skyldiga att erbjuda vård som är nödvändig för liv och hälsa. De kompletterande föreskrifter som Socialstyrelsen föreslår i den nu aktuella

författningens kapitel 2 innebär inga ytterligare krav på kommuner och regioner. De föreslagna bestämmelserna syftar i huvudsak till att förtydliga innehållet i vård som är nödvändig för liv och hälsa och att uppmärksamma på vissa, i sammanhanget särskilt viktiga, krav som redan följer av lagstiftningen.

I propositionen (prop. 2024/25:167) till de lagändringar i HSL som trädde i kraft den 1 januari 2026 gjorde regeringen bedömningen att skyldigheten för kommuner och regioner att erbjuda vård som är nödvändig för liv och hälsa under fredstida krissituationer och höjd beredskap inte innebär något nytt krav för kommuner och regioner. Enligt regeringen innebär förslaget i stället en begränsning av hälso- och sjukvårdens vårdansvar i förhållande till det ansvar som följer av hälso- och sjukvårdslagen. Några övriga konsekvenser, så som kostnader, beskrivs inte i förarbetena.

Socialstyrelsen bedömer mot bakgrund av ovanstående att de förslag som myndigheten lämnar inte innebär några ytterligare kostnader eller intäkter för kommuner och regioner.

De bestämmelser som Socialstyrelsen föreslår i kapitel 3 utgör kompletterande föreskrifter. I huvudsak avser föreskrifterna att förtydliga bestämmelserna om anmälan om hjälp, samverkan och uppgiftsskyldighet i HSL och HSF. Föreskrifterna innehåller inga ytterligare krav på kommuner och regioner.

Socialstyrelsen föreslår bland annat att föreskrifterna ska innehålla en bestämmelse som förtydligar att uppgiftsskyldigheten ska avse de uppgifter som behövs för att skapa en lägesuppfattning av situationen och hjälpbehovet. I ett allmänt råd anges exempel på vilka uppgifter som kan omfattas av uppgiftsskyldigheten. Uppgifterna motsvarar i princip de som idag ska rapporteras vid extraordinära händelser i fredstid enligt LEH och enligt den föreslagna LKRB.

Socialstyrelsen bedömer att de förslag som myndigheten lämnar i kapitel 3 endast ger upphov till marginella kostnadsökningar för regioner och kommuner.

Vidare bedömer Socialstyrelsen att föreskriftsförslagen inte innebär någon inskränkning av det kommunala självstyret.

Remissinstansernas yttranden

Arbetsmarknads- och socialnämnden, funktionsstödsnämnden, grundskolenämnden, gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden samt hälsa-, vård- och omsorgsnämnden har fått möjlighet att yttra sig. Arbetsmarknads- och socialnämnden, funktionsstödsnämnden, gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden samt hälsa-, vård- och omsorgsnämnden avstår från att yttra sig.

Funktionsstödsnämnden och hälsa-, vård- och omsorgsnämnden avstår från att yttra sig med hänvisning till att Socialstyrelsens förslag är ett förtydligande av redan gällande lag och förordning samt att föreskrifterna inte innebär några nya krav eller andra konsekvenser för deras nämnder.

Grundskolenämnden

Kommunerna är skyldiga att erbjuda vaccinationer enligt allmänna vaccinationsprogram till den som omfattas av elevhälsa. Det är huvudmannen för elevens utbildning som ansvarar för detta. Kommunen är huvudman för de kommunala skolorna.

Grundskolenämnden tillstyrker förslaget i de delar som berör grundskolans verksamhet, till exempel vård enligt viss speciallagstiftning och beredskap för skolsköterskor och skolläkare.

Stadskontorets bedömning

Stadskontoret föreslår kommunstyrelsen att tillstyrka Socialstyrelsens förslag till föreskrifter och allmänna råd om hälso- och sjukvårdens beredskap.

Stadskontoret bedömer att förslaget innebär relevanta förtydliganden av redan gällande lag och förordning. Föreskrifterna bedöms inte innebära några nya krav eller andra konsekvenser för kommunens verksamheter.

Ansvarig

Pamela Lindqvist Nämndsekreterare
Ana Maria Deliv Avdelningschef
Andreas Norbrant Stadsdirektör